

КН - Деветнадесетата процедура за
неприсъствено приемане на решение – IX.2021 г.

**КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР НА ОПЕРАЦИИ
ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ“ 2014-2020**

I	ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ
1.	Наименование на процедурата „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“
2.	Приоритетна/и ос/и № и наименование Приоритетна ос 2 „Ефективно и професионално управление в партньорство с гражданското общество и бизнеса“
3.	Инвестиционен приоритет № и наименование 119 - Инвестиции в институционален капацитет и в ефикасността на публичните администрации и публичните услуги на национално, регионално и местно равнище с цел осъществяването на реформи и постигането на по-добро регулиране и добро управление
4.	Специфична/и цел/и № и наименование ПО2, СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3: Увеличаване на гражданското участие в процеса на формиране и контрол на изпълнението на политики
5.	Демаркация и допълняемост Процедурата допълва процедура BG05SFOP001-2.009 „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“, както и процедура BG05SFOP001-3.003 „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“. Процедурата допълва процедури „Стратегически проекти в изпълнение на Стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020 г., ПОС, ПИК и НАТУРА 2000“ и „Подобряване на системата за обратна връзка от потребителите на административни услуги и повишаване качеството на административното обслужване“ на ОПДУ. Процедурата се изпълнява в демаркация с интервенциите за НПО на Европейското икономическо пространство (ЕИП)/Норвежкия финансов механизъм, Българо-швейцарската програма за сътрудничество, ОП РЧР, ОП НОИР, както и на Фондация „Америка за България“.
6.	Срок за изпълнение на проектите Максималният срок за изпълнение на проектите по процедурата е 18 месеца, считано от датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездната финансова помош, но не по-късно от 31.12.2023 г.
7.	Териториален обхват Република България

8.	Вид на процедурата	Процедура чрез подбор съгласно чл. 25, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове
9.	Бюджет до (в лева)	11 145 970 лв.
10.	Целеви групи	<ul style="list-style-type: none"> • Структури на държавната администрация, органи на държавна власт, общини, както и техните служители; • Неправителствени организации, както и техните служители; • Социално-икономически партньори, както и техните служители; • Бизнес; • Общественост.
11.	Друго (добавя се при необходимост)	<p>Всеки кандидат може да подаде само едно проектно предложение по процедурата. В случай че кандидат е подал повече от едно проектно предложение, то до оценка ще бъде допуснато само първото по време на подаване предложение.</p> <p>По настоящата процедура партньорството е допустимо, а не задължително.</p> <p>Кандидат по процедурата може да участва като партньор в повече от едно проектно предложение по процедурата.</p> <p>Всеки от допустимите партньори може да участва като такъв в повече от едно проектно предложение по процедурата.</p>
II СПЕЦИФИЧНИ КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР		
1.	Цели на операцията	<ul style="list-style-type: none"> • Партьорско управление с гражданите и бизнеса; • Открыто и отговорно управление.
2.	Допустими кандидати	<p>Допустими кандидати по тази процедура са следните юридически лица:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Юридически лица с нестопанска цел, учредени на основание Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), определени за извършване на дейност в обществена полза (НПО); • Национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите, признати от Министерския съвет по реда на чл. 36, ал. 1 от Кодекса на труда и Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организацията на работниците и служителите и на работодателите, както и техните поделения съгласно чл. 36, ал. 8 от Кодекса на труда (СИП).

3.	Допустими партньори	<p>Допустими партньори по процедурата са следните юридически лица:</p> <ul style="list-style-type: none"> Юридически лица с нестопанска цел, учредени на основание Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), определени за извършване на дейност в обществена полза (НПО); Национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите, признати от Министерския съвет по реда на чл. 36, ал. 1 от Кодекса на труда и Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организацията на работниците и служителите и на работодателите, както и техните поделения съгласно чл. 36, ал. 8 от Кодекса на труда (СИП); Структури на държавната администрация/ органи на държавна власт и общини.
4.	Изисквания към кандидатите и партньорите (ако е приложимо)	<p>Кандидатът/Партньорът следва да разполага с административен, финансов и оперативен капацитет за изпълнение на проекта.</p> <p>За кандидата/партньора следва да не са налице обстоятелства по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, чл.7 от ПМС 162/2016¹.</p>
5.	Примерни допустими дейности	<ul style="list-style-type: none"> Действия за граждански мониторинг на политики и/или законодателство чрез проучвания, анализи и оценяване на въздействието/ефекта и отправяне на предложения за преформулиране на политики и подобряване на законодателството, включително и за подобряване на средата за гражданско участие в управлението; Действия за мониторинг на съдебните дела срещу администрацията; Действия за осъществяване на застъпнически действия и кампании в защита на обществено значими каузи; Действия за изпълнение на публични политики чрез съвместни действия (партньорства) между държавни администрации/органи на държавна власт/общини и НПО/СИП; Информационни действия с цел повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство.

¹ Постановление № 162 от 5 юли 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансиирани от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 - 2020 г.

		<ul style="list-style-type: none"> • Преки разходи за възнаграждения на персонала на Кандидата и/или Партньора/ите; • Преки разходи за командировки на служителите на Кандидата/Партньора/ите • Преки разходи за провеждане и участие в мероприятия; • Преки разходи за услуги; • Преки разходи за закупуване и/или разработване на софтуер; • Непреки разходи – разходи за организация и управление и разходи за информация и комуникация. Непреките разходи³ са в размер на 8 % от допустимите преки разходи по проекта. <p>В изпълнение на член 67, пар. 1 букви „б“ и „г“ от Регламент (ЕС) № 1303/ 2013, по тази процедура безвъзмездната финансова помощ за разходите за възнаграждения на персонал се предоставя под формата на стандартна таблица на разходите за единица продукт (часовая ставка за труд на персонал), а за непреките разходи за организация и управление и за информация и комуникация – под формата на единна ставка.</p>
7.	Минимален размер на помощта (в лева) по отделните проекти/бюджетни линии	Не е приложимо.
8.	Максимален размер на помощта (в лева) по отделните проекти/бюджетни линии	60 000 лв.
9.	Съфинансиране от страна на бенефициента (ако е приложимо)	Не е приложимо.
10.	Друго (добавя се при необходимост)	Не са допустими проекти, които са били физически приключени или изцяло осъществени преди кандидатът да подаде формуляра за кандидатстване. Проектните предложения следва да са в съответствие с хоризонталните политики, залегнали в чл.7 и чл.8 на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвет. Дейности за изпълнение на публични политики чрез съвместни действия (партньорства) между държавни администрации/органи на държавна власт/общини и

² Допустимите разходи ще бъдат детайлно разписани в Насоките за кандидатстване

³ Непреките разходи са разходи за организация и управление и за информация и комуникация. Те се залагат като единна ставка, изчислена в съответствие с *Методологията за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление и информация и комуникация на проекти/финансови планове по Оперативна програма „Добро управление“*, разработена в съответствие с Националната методология за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление на проекти, съфинансириани от ЕСИФ;

		НПО/СИП са допустими единствено когато се изпълняват съвместно с партньор държавна администрация/ орган на държавна власт/ община. Не е допустимо проектното предложение да включва само <i>Информационни дейности с цел повишаване на гражданско участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство</i> . Такива дейности са допустими единствено когато са непосредствено произтичащи или пряко свързани с резултати от изпълнението на други допустими дейности. Разходите за тях следва да са в размер до 10% от общо допустимите преки разходи по проекта. Разходите за закупуване и/или разработване на софтуер следва да са в размер до 10% от общо допустимите преки разходи по проекта.
III	ИНДИКАТОРИ ПО ОПДУ, ОТНОСИМИ КЪМ ПРОЦЕДУРАТА	
1	1 За изпълнение	<p><i>Брой проекти, изцяло или частично изпълнени от социални партньори или неправителствени организации</i></p> <p><i>Брой проведени информационни кампании</i></p> <p><i>Подкрепени анализи, проучвания, изследвания, методики, одити и оценки за администрацията</i></p>
2	2 За резултат	<i>Отправени препоръки от НПО и мрежи от НПО към процеса на формиране, осъществяване и мониторинг на политики</i>
IV.	ОБОСНОВКА НА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ПРОЦЕДУРАТА	
<p>В условията на конституционната демокрация, която по правило е представителна демокрация, участието на гражданите при определяне на обществените нужди и начините на тяхното задоволяване по принцип се осъществява чрез свободно и демократично избрани политически представители. В същото време обаче като проявление на един от основополагащите принципи на правовата държава (прогласен и в чл.1, ал. 2 от Конституцията на Република България) хората (народът) в качеството си на първоизточник на държавната власт следва да имат гарантирани възможности за пряко участие в държавното управление, т.е. да определят пряко политическите решения от съществено значение за развитие на държавата и обществото. Наред с това този принцип изисква гражданите да имат възможността и да участват в работата на държавните органи и институции и да влияят при вземането на решения, изработването и изпълнението на политики, стратегически документи, закони и други нормативни актове, за да се постигне максимална съгласуваност и консенсус между тях и държавата по различни теми от обществения дневен ред – гражданско участие в процесите на вземане на решения.</p> <p>Чрез гражданско участие в процесите на вземане на решения се дава възможност за периодичен гражданско мониторинг върху действията, решенията и политиките, провеждани от държавата. Създава се и възможност идеите на гражданите да могат пряко да се реализират. Така мнението на обществото може да бъде своеобразен коректив на политическите приоритети и цели и по този начин да бъде инструмент за обществен контрол върху държавната политика. Ползите от гражданско участие, които следва да се възприемат и като основополагащи за управлението в България са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • легитимност на мотивите за вземане на дадено властническо решение; 		

- достоверност на нуждите и потребностите, които се отчитат и се определят като значими от политическите избраници;
- устойчивост на решенията и политиките в дългосрочен план с оглед задоволяване на идентифицираните потребности и постигане на трайни резултати.

Гражданското участие е неизменна част от определянето на приоритетите за развитие на страната в различни обществени сфери, както за вземането на решения и провеждането на политики, имащи за цел да отговорят на важни обществени потребности, така и за доброто функциониране на държавната администрация. Гражданското участие е в основата при прилагането на принципите на прозрачност, откритост и ефективност на държавното управление.

Състоянието и механизмите на гражданско участие в България са обект на анализ и в Стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020 г. (СРДА) Отчетено е, че механизмите за взаимодействие с гражданските организации не са достатъчно добре развити и не създават условия за активно гражданско участие. Идентифицираните проблеми в сферата на обществените консултации и активното публикуване на информация от страна на държавните институции показват, че държавата следва да развива и използва паралелно различни форми и инструменти за включване на граждани и техни организации при формиране на политики и вземане на решения. Някои от формите на гражданско участие са широко използвани (например обществените съвети). Други сякаш остават встрани от общественото внимание (например: конституционната жалба, пряката законодателна инициатива). Консултативните форми за участие на граждани и неправителствени организации (НПО) в процесите на вземане на решения са обществените консултации, подаването на предложения, петиции и сигнали от граждани и НПО до държавни институции, участието в заседания на парламентарни комисии и други.

Съгласно Кодекса на труда СИП могат да бъдат организации на работодателите или на служителите и работниците, когато отговарят на критериите за представителност, съгласно Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организацията на работниците и служителите и на работодателите. Представителните организации участват в социалния диалог, на основата на който държавата регулира трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения, осигурителните отношения и въпросите на жизненото равнище. Националният съвет за тристрранно сътрудничество обсъжда и дава мнения по законопроекти, проекти на подзаконови нормативни актове и решения на Министерския съвет.

СИП имат право да участват в подготовката на вътрешни актове на предприятието, в обсъждането на трудови и осигурителни въпроси, да представляват работниците и служителите в съда. Организациите на работниците или на служителите представляват и защитават интересите на работниците и служителите пред държавните органи и пред работодателите по въпросите на трудовите и осигурителните отношения и на жизненото равнище чрез колективно преговаряне, участие в тристрранното сътрудничество, организиране на стачки и други действия съгласно закона. Организациите на работодателите представляват и защитават интересите чрез колективно преговаряне, участие в тристрранното сътрудничество и чрез други действия.

Процедура BG05SFOP001-2.009 с наименование: „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“, проведена в края на 2018 г., е първата процедура, отворена за кандидатстване в изпълнение на Специфична цел 3 „Увеличаване на гражданското участие в процеса на формиране и контрол на изпълнението на политики“ (СЦ 3) на Приоритетна ос 2 „Ефективно и професионално управление в партньорство с гражданското общество и бизнеса“ (ПО 2) на ОПДУ. В периода декември 2018 г. – февруари 2021 г. са изпълнени 115 проекта на НПО/СИП, финансиирани по тази процедура. Проектните дейности бяха насочени към различни области на политика (образование, здравеопазване, екология, култура и др.) съобразно сферата на дейност и специализация на съответната организация-бенефициент, съответно партньор, с цел подобряване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство. Част от проектите изследваха формулирането и изпълнението на определена политика на ниво община или област. Близо 40%

от проектите са изпълнени в партньорство, като партньорите са предимно структури на държавната администрация (общини, областни администрации, централни администрации, специализирани териториални администрации). При изпълнението на проектите са проведени над 185 информационни кампании; разработени са над 382 анализа, проучвания, изследвания, методики и оценки за администрацията, като са отправени над 1000 препоръки от НПО по отношение на формирането, осъществяването и мониторинга на политики.

В СЦЗ на ПО2 на ОПДУ е описано, че дейностите на НПО и СИП за периодичен и продължителен граждански мониторинг и контрол върху действията на администрацията и качеството на административното обслужване, нормативните актове и стратегическите документи, ще бъдат подкрепяни с процедури чрез подбор на проектни предложения на НПО и СИП на обща стойност 10 млн. евро. Бюджетът на процедурата е формиран, като е отчетен както финансовият ресурс, разписан в СЦЗ на ПО2 на ОПДУ, така и спестяванията от 1 145 970 лв. по процедура BG05SFOP001-2.009. Процедурата се очаква да има принос от поне 180 бр. по индикатори CO-20 „Брой проекти, изцяло или частично изпълнени от социални партньори или неправителствени организации“ и R2-4 „Отправени препоръки от НПО и мрежи от НПО към процеса на формиране, осъществяване и мониторинг на политики“.

В резултат на подкрепата, предоставена по тази процедура, се очаква:

- повишаване на взаимодействието между администрацията и гражданите и бизнеса;
- нарастване на активността на НПО и СИП при изпълнението и мониторинга на политики и законодателство;
- отправяне на препоръки за подобряване на административното обслужване, за по-добра регуляторна среда, за подобряване на бизнес средата, за борба с корупцията, за предотвратяване на конфликта на интереси и злоупотреба със служебно положение, за спазване на етичните норми от държавните служители.

**Методология
за оценка на проектни предложения по процедура BG05SFOP001-2.025
за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на
проектни предложения с наименование:
„Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и
мониторинг на политики и законодателство“**

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Оценката на проектните предложения по тази процедура се извършва в съответствие с ПМС 162/2016 г.⁴ и тази методология.

II. АДМИНИСТРАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ И ДОПУСТИМОСТ

Оценката на проектните предложения по Критериите за административно съответствие и допустимост се отбелязват с „ДА“, „НЕ“ или „НГ“ (не е приложимо).

В случай, че оценител посочи отговор „НЕ“ представя писмено мотивите си

В случай на установени в процеса на оценката на административното съответствие и допустимостта липсващи документи и/или друга нередовност, оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение. В случай, че кандидатът не изпрати исканата информация/документи в указанния срок, оценителната комисия може да предложи проектното предложение за отхвърляне, поради неизпълнение/несъответствие с един или повече критерии за оценка на проектните предложения в съответствие с разпоредбите на чл. 18, ал. 2 от ПМС 162/2016.

III. ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА

„Техническа и финансова оценка“ е оценка по същество на проектните предложения, която включва следните критерии:

- Съответствие и обосновка** – описание и обосновка на целите на проекта и съответствие с целите на процедурата, описание на целевите групи и техните потребности и съответствие на проектното предложение с идентифицираните нужди и проблеми, вътрешна съгласуваност на проекта.
- Дейности и начин на изпълнение** – описание и обосновка на дейностите, съответствие на дейностите с очакваните резултати, въздействие на местно ниво, наличие на партньорство по проекта.
- Финансова оценка** – ефективност и ефикасност на разходите в бюджета и финансовата обосновка.

⁴ Постановление № 162 от 5 юли 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансиирани от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 - 2020 г.

Всеки критерий включва до пет под-критерия. Оценката на проектното предложение по даден критерий се получава като сума от получения брой точки по съответните под-критерии.

Максималният брой точки, който може да получи едно проектно предложение – 100 точки. За да бъде предложено за финансиране едно проектно предложение, общата крайна оценка на етап техническа и финансова оценка трябва да е равна или по-голяма от 60 точки.

В случай, че две или повече проектни предложения имат еднакви общи крайни оценки, проектите ще бъдат подреждани в низходящ ред по следните критерии и в указаната последователност:

- По-високи целеви стойности на индикаторите за резултат;
- Крайната оценка за критерий „Дейности и начин на изпълнение“;
- Крайната оценка за критерий „Съответствие и обосновка“;
- Крайната оценка за критерий „Бюджет“.

При равен брой точки по всички гореизброени критерии, проектите ще бъдат подреждани в низходящ ред по реда на тяхното постъпване в ИСУН.

Критерий	точки
1. Съответствие и обосновка	34
2. Дейности и начин на изпълнение	38
3. Финансова оценка	28